

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

KVINDELIG FREMSKRIDTSFORENING.

Nr. 27.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer
pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 5. Juli 1891.

IV. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder
Bladets Forsendelse bedes indgivet til
det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Igennem Folkethinget.

Af Johanne Meyer.

II.

I forrige Artikel om Kvinders Ret til at udøve Fæstevirksomhed omtalte jeg Hr. Bajers Underændringsforslag. Da det rimeligvis er de fleste bekendt, at Hr. Bajer tog sit Forslag tilbage, men neppe alle, hvorfor — lidsættes ordret Hr. Bajers Udtalelse.

Bajer: Jeg har ikke kunnet bringe fuld Overensstemmelse mellem den højtærede Justitsministers Udtalelse for 4 Aar siden og nu. Det er imidlertid muligt, at det skal opfattes paa den Maade, at naar den højtærede Minister den Gang kaldte det af mig nu stillede Ændringsforslag et naturligt Tillæg til, at i det hele taget Kvinder kan udøve Fæstevirksomhed, skal „naturligt“ betyde det samme som „selvfølgelig“. Den Gang, den 15. Marts 1887, udtalte den ærede Minister, at mit Ændringsforslag ikke vilde kunne berede Loven nogen Vanskelighed paa dens videre Vej, nu mener den ærede Minister, det er bedre ikke at vedtage det. Jeg skal af den Grund ikke fastholde mit Underændringsforslag, idet jeg opfatter det saaledes, at det anses for en Selvfølge og saaledes ikke behøver at staa i Loven, at gift Kvinde, der faar denne Virksomhed, har den Myndighed, som omtales i Underændringsforslaget, vel at mærke: forudsat at hun har Mandens Tilladelse til at faa denne Næring, der her er Tale om. Ved denne Regel har jeg jo ikke villet rokke, jeg har ikke ved denne Lejlighed antydnet, at der skulde rokkes ved den. Naar det altsaa er overflødigt, vil jeg i den Henseende rette mig efter den højtærede Minister, men hvis enten den højtærede Minister eller den højtærede Ordfører skulde mene, at min Fortolkning er urigtig, saa at gift Kvinde ikke faar denne Myndighed, vil jeg bede om, at mit Underændringsforslag maa blive optaget, for at dette kan blive belyst nærmere. Altsaa under den Forudsætning, at det er en Selvfølge, tager jeg nu mit Underændringsforslag tilbage.

Bajer: Saa vil jeg kun tilføje, at jeg glæder mig over det Fremskridt, der i øvrigt sker ved denne Lov i Forhold til det tidligere Forslag med Hensyn til Kvinder, der har Særraade eller Ægtepagt, som kan faa denne Bevilling, men ogsaa gifte Kvinder, der gaar under den almindelige Regel, at de lever i Formuefællesskab med deres Mænd, forudsat at disse giver deres Samtykke dertil.

Ved anden Behandling af Lov om Ordningen af statistisk Bureau viste Folkethinget Utilbøjelighed til ved Lov at give Kvinderne Ret til Embeder; thi, blev der sagt, da der allerede er ansat Kvinder i statistisk Bureau, behøves ingen Lov herom. Man skulde synes, at dersom der allerede praktiserede kvindelige Embedsmænd i statistisk Bureau, var det saa meget lettere at indsatte en § om denne Ret. Folkethinget havde en anden Mening.

Hr. Bajer var en ivrig Talsmand for Sagen og henviste til Postlønningsloven af 16. April 1889, hvori der findes en Bestemmelse om, at Kvinder har lige Adgang med Mænd til Oplæring og Ansættelse i Statstjenesten ved Post- og Telegrafvæsenet, idet han mente, at i den specielle Lov om statistisk Bureau havde en saadan Bestemmelse sin Plads. Bliver ikke Bestemmelsen sat ind her, vil det staa for Kvinderne — og med Rette — at man vil nok give dem noget af Naade, men en Ret tør de ingenlunde forlange.

Det lyder ganske morsomt, naar den samme Mand (Hr. Gad) roser sig af, at Statistisk Bureau har indlagt sig Fortjeneste af Kvindesagen, idet det har aabnet Stillinger for Kvinder, og dog samtidig paa det bestemteste modsætter sig, at det kommer til at staa som en § i Loven; hvortil Hr. Bajer da ogsaa bemærkede: „Jeg er aldeles forbavset over den Grund, det ærede Medlem kom med, at det vilde være en Skræk

for en følgende Chef for Statistisk Bureau, og at det netop skulde være noget afskrækkende, hvad her staa om Kvinders Ansættelse Kvinden skal have en Ret i Følge Loven og ikke nøjes med Administrationens Naade.“

Vi Kvinder er imidlertid tilbøjelige til at tro, at vore gode Kvindesagsvenner tager alt for lempeligt og alt for vagt paa vor Sag; thi selv naar de udtaler sig tydeligt, er Tonen, som gaar igennem deres Fordring, alligevel som om de bad om Forladelse, fordi de kommer med en simpel Retfærdighedsfordring.

Mon alligevel ikke selv de bedste Kvindesagsvenner blandt Mænd er bange for at lukke Døren for højt op? — Den megen Tale om at tillade Kvinderne at smutte ind her og hist, nok gøre Arbejde og opfylde Pligter, men ikke faa Navnet som Embedsmænd, er en mindre heldig Maade at arbejde for Kvindesagen paa.

Der kunde sikkert spares en hel Del overflødige Debatter ved at kæmpe principielt.

Lad ved hvert Embede, Bestilling eller Borgerrettighed staa Person i Stedet for Mand og giv Embedet eller Ansættelsen til den, som er bedst kvalificeret dertil, lige meget om det var Mand eller Kvinde; derved gavnedes Staten bedst og Kvindesagen var sat ud af Verden.

Men der er langt frem — Kvindernes Ret vedblev i Vinter af fremkomme i Form af Ændringsforslag; saaledes ved anden Behandling af Forslag til Lov om Lønninger for de ved de kongelige Skolelærerseminarier ansatte Forstandere og Lærere.

Hr. Bajer stillede nemlig følgende Ændringsforslag: „Kvindelige Læringer have samme Adgang som mandlige til Optagelse og Undervisning i Skolelærerseminarierne, og